

**TIBET
SUPPORT
GROEP
NEDERLAND**

**Een rode lijn tegen geweld – en voor de
geweldloze strijd van Tibet**

Nieuwsbrief december 2025

DEMOCRATIE KOESTEREN – HIER EN IN BALLINGSCHAP

TIBET BIJ DIALOOG TUSSEN EUROPARLEMENT EN CHINA

**TOENEMENDE VERVOLGING VAN TIBETAANSE MILIEU- EN
CULTUURVERDEDIGERS**

WAT HEEFT CHINA NA 65 JAAR WERKELIJK GEWONNEN?

Column: Tsering Jampa

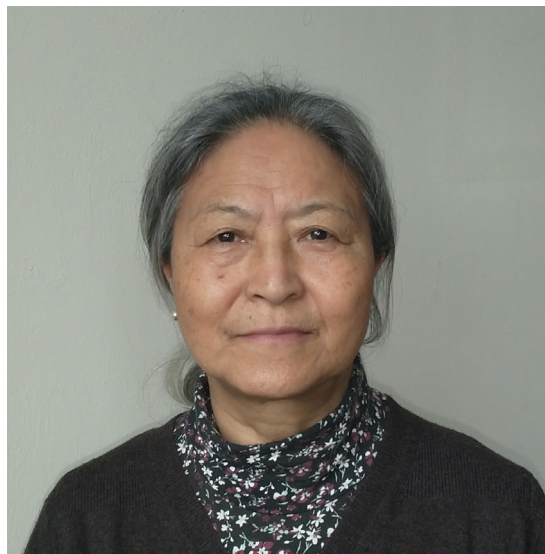
DE DEMOCRATIE KOESTEREN – HIER EN IN BALLINGSCHAP

De afgelopen maanden herinnerden twee heel verschillende verkiezingen mij eraan hoe kostbaar en kwetsbaar democratie werkelijk is. Op 29 oktober gingen mensen in heel Nederland naar de stembus om hun vertegenwoordigers te kiezen. De campagne was intens, de debatten waren fel en de meningen sterk verdeeld. Toch voelde ik, terwijl ik in de rij stond om te stemmen, iets wat dieper ging dan politieke opwindung. Ik voelde dankbaarheid – dankbaarheid dat ik leef in een land waar burgers als wij vrij onze mening kunnen uiten, we machthebbers kunnen bekritisseren en zelf kunnen bepalen wie ons regeert. Ondanks alle verdeeldheid en het rumoer blijft de democratie een systeem dat gebouwd is op vertrouwen: het vertrouwen dat elke stem telt en dat verschillen binnen één samenleving kunnen samenleven.

Een paar dagen later verzamelden ook Tibetanen in ballingschap zich – nog niet om te stemmen, maar om zich te registreren voor de komende verkiezingen van hun politieke leider, de Sikyong, en de leden van het Tibetaanse parlement in ballingschap. Voor een volk zonder vaderland heeft deze eenvoudige handeling een buitengewone betekenis. Oudere Tibetanen vulden zorgvuldig hun formulieren in, geholpen door een jongere generatie die enthousiast wil deelnemen. Zij vertrouwen op iets nog radicalers: dat democratie de vernietiging van hun vaderland kan overleven, dat vrijheid niet slechts een plek is op de kaart maar een principe dat geworteld is in de menselijke geest. Het Tibetaanse democratische systeem, geïnspireerd door de visie van Zijne Heiligheid de Dalai Lama, blijft ons allen inspireren – een democratie geboren uit compassie, gedragen door veerkracht.

En toch staat de democratie vandaag wereldwijd onder druk. Autoritaire machten zoals China proberen vrijheid te herdefiniëren, onze media te beïnvloeden, onze meningen te vormen en de waarden te ondergraven waarop open samenlevingen rusten. Tegelijkertijd zien we binnen onze eigen democratieën toenemende polarisatie en intolerantie – verdeeldheid die de democratische cultuur van binnenuit dreigt uit te hollen.

Daarom zouden deze twee verkiezingen – de ene in een vrij land, de andere in ballingschap – ons moeten aanzetten tot bezinning. Democratie onderhoudt zichzelf niet. Ze vraagt om deelname, waakzaamheid en empathie. Democratie komt niet tot leven in wetten of instituties, maar in de harten van mensen die weigeren onverschillig te zijn. Als Tibetanen en vrienden van Tibet strijden we niet alleen voor politieke vrijheid van Tibet, maar ook voor de waarden die vrijheid overal betekenis geven. Wie in vrijheid leeft, draagt de plicht die te beschermen en solidair te zijn met wie onder repressie leeft.

Tsering Jampa, voorzitter van Tibet Support Groep NL

TIBET HOOG OP DE AGENDA BIJ VN-MENSENRECHTENRAAD

Tijdens de 60e zitting van de VN-Mensenrechtenraad (8 september - 8 oktober 2025) kwam Tibet nadrukkelijk aan bod. Landen als Australië, Finland, Ierland, Zweden, Duitsland, Zwitserland, Japan en het Verenigd Koninkrijk veroordeelden de door China opgelegde religieuze beperkingen, de gedwongen assimilatie en willekeurige arrestaties van Tibetanen.

VN-Mensenrechtencommissaris Volker Türk erkende de verslechterende mensenrechtensituatie in Tibet en benadrukte het belang van meer inzet om de situatie te verbeteren. Een gezamenlijke brief van VN-

rapporteurs uitte ernstige zorgen over China's inmenging in de reïncarnatie-processen en de verdwijning van de 11e Panchen Lama. De VN-Mensenrechtencommissaris heeft een dringende oproep gedaan aan de regeringen van Vietnam en China om opheldering te geven over de verdachte dood van de Tibetaanse spirituele leider Tulku Hungkar Dorje Rinpoche van het Longen-klooster in Qinghai. Hij overleed op 28 maart 2025 terwijl hij in Vietnamese hechtenis verbleef, naar verluidt kort na een bezoek van Chinese veiligheidsfunctionarissen aan zijn cel.

Volker Türk, VN-Hoge Commissaris voor mensenrechten

TIBET BIJ DIALOOG TUSSEN EUROPARLEMENT EN CHINESE VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

Tijdens de 42e Interparlementaire Dialoog (IPM) tussen de EU en China – de eerste sinds 2018 – confronteerden leden van het Europees Parlement hun Chinese tegenhangers met de verslechterende mensenrechtensituatie in China, met bijzondere aandacht voor Tibet.

De Europarlementariërs eisten informatie over de vermiste 11e Panchen Lama, Gedhun Choekyi Nyima, en riepen op tot zijn onmiddellijke vrijlating. De dialoog werd hervat nadat China de in 2021 opgelegde sancties tegen Europarlementariërs en de Subcommissie Mensenrechten

had opgeheven. Ondanks het hervatten van de gesprekken benadrukten de Europarlementariërs dat betrekkingen met China niet ten koste mogen gaan van mensenrechten. De Europarlementariërs spraken de Chinese vertegenwoordigers aan op kwesties als religieuze vervolging, gedwongen assimilatie en culturele onderdrukking in Tibet. Tijdens de IPM hielden de Tibetaanse gemeenschap en Tibet-supporters een protest buiten het Europees Parlement in Brussel.

Europarlementariërs eisen onmiddellijke vrijlating van de Panchen Lama tijdens overleg met Chinese volksvertegenwoordigers

TIBET SUPPORT GROEP FELICITEERT DE NIEUWE KAMERLEDEN

Op 12 november zijn de nieuwgekozen leden van de Tweede Kamer beëdigd tijdens een traditionele ceremonie. De Tibet Support Groep is verheugd dat verschillende belangrijke parlementsleden die zich de afgelopen jaren krachtig voor Tibet hebben ingezet opnieuw zijn verkozen.

Dankzij hun onvermoeibare inzet nam de Tweede Kamer in april drie ongekende moties aan over Tibet – een belangrijke stap in het verdedigen

van mensenrechten en het beschermen van de culturele en religieuze identiteit van het Tibetaanse volk, zoals wij eerder in onze nieuwsbrief hebben gedeeld.

Samen met onze partnerorganisaties zal de Tibet Support Groep zich ook in het komende jaar blijven inzetten om de mensenrechtensituatie in Tibet en de voortdurende Chinese assimilatiepolitiek hoog op de politieke agenda te houden.

In de nieuwe Kamer blijft de TSG werken aan het versterken van de steun die Tibet nu al geniet

EEN RODE LIJN TEGEN GEWELD – EN VOOR DE GEWELDLOZE STRIJD VAN TIBET

Column: Maaïke Riemersma

Er loopt een rode lijn door de geschiedenis van Tibet: die van culturele vernietiging, maar ook van geweldloos verzet. In 1989 ontving de 14e Dalai Lama de Nobelprijs voor de Vrede, als erkenning voor zijn vreedzame strijd voor het recht op zelfbeschikking van de Tibetanen sinds de Chinese bezetting van 1959. Zijn filosofie, geworteld in het boeddhisme, is gebaseerd op eerbied voor al het leven en universele verantwoordelijkheid – voor mens én natuur. Dit jaar ging de Nobelprijs naar de Venezolaanse politica María Corina Machado, voor haar inzet voor democratie. Het Nobel-comité benadrukte dat duurzame vrede alleen mogelijk is waar vrijheid bestaat. Toch rijst de vraag: wat is de waarde van een Nobelprijs als wereldleiders de boodschap van geweldloosheid en mensenrechten niet serieus nemen? De situatie in Tibet is na al die jaren nauwelijks veranderd. Nog steeds worden Tibetanen gearresteerd vanwege hun religieuze en politieke overtuigingen – soms enkel voor het bezitten van een foto van de Dalai Lama of het zingen van een lied waarin hij wordt geëerd. Terwijl elders miljoenen mensen de straat opgaan om onrecht aan te klagen, blijft de tragedie van Tibet vaak onzichtbaar. Ondanks alles blijft de Dalai Lama trouw aan zijn principes: geweldloosheid, compassie en dialoog. Zijn boodschap is tijdloos en universeel: 'Mijn religie is heel eenvoudig. Mijn religie is vriendelijkheid.' In een wereld waarin angst en oorlog de toon zetten en geweld het laatste woord lijkt te hebben, herinnert hij ons eraan dat vrede begint met menselijkheid, morele moed en veerkracht. Daarom trekken wij een rode lijn – tegen geweld, tegen onverschilligheid. En die lijn mag niet stoppen bij Gaza of Oekraïne; die moet ook gelden voor Tibet. Want de geweldloze strijd van het Tibetaanse volk verdient onze steun, onze stem en onze compassie.

Maaïke Riemersma, bestuurslid van Tibet Support Groep NL

WAT HEEFT CHINA NA 65 JAAR WERKELIJK GEWONNEN?

Terwijl China de 65e verjaardag vierde van de zogeheten oprichting van de Tibetaanse Autonome Regio (TAR), hingen er overal in Lhasa spandoeken met woorden als 'stabiliteit', 'eenheid' en 'welvaart'. De Chinese president Xi Jinping arriveerde in de Tibetaanse hoofdstad om aan de viering deel te nemen – bij dezelfde bevolking die talloze restricties ondervindt om zelfs maar naar een naburig dorp te reizen. Dit onaangekondigde bezoek onderstreept hoe belangrijk het beeld van harmonie is voor Peking. Maar achter dit schouwspel schuilt een hardere werkelijkheid. China wijst op spoorwegen, snelwegen en luchthavens als symbolen van vooruitgang en ontwikkeling ten bate van de lokale Tibetaanse bevolking, die allerlei obstakels ondervindt als zij naar een

naburig dorp wil reizen. In werkelijkheid dienen deze vooral militaire doeleinden, grondstoffenwinning, politieke controle en de vestiging van Han-Chinezen – meer dan het welzijn van de Tibetanen. De economische cijfers mogen dan groei laten zien, ze verhullen een diep geestelijk verlies. De Tibetaanse taal en cultuur worden verdrongen, kloosters staan onder toezicht en zelfs de reïncarnatie van Tibetaanse lama's moet door de staat worden goedgekeurd. In een land waar ook het geloof wordt gecontroleerd, is identiteit een daad van verzet geworden. Wat heeft China na 65 jaar werkelijk gewonnen? Infrastructuur en leuzen misschien, maar niet de loyaliteit, het vertrouwen of het hart van het Tibetaanse volk.

Xi Jinping in Lhasa – een bezoek dat duidt op een gebrek aan vertrouwen in de Chinese greep op Tibet

TOENEMENDE VERVOLGING VAN TIBETAANSE MILIEU- EN CULTUURVERDEDIGERS

De Tibet Support Groep Nederland maakt zich ernstig zorgen over de toenemende vervolging van Tibetaanse leiders en milieu-activisten in Tibet. Deze politieke gevangenen vormen de frontlinie van het vreedzame verzet tegen de ernstige mensenrechtenschendingen van China. Het geval van A-Nya Sengdra symboliseert deze onderdrukking. Hij werd in 2018 gearresteerd en veroordeeld tot zeven jaar gevangenisstraf wegens zijn inzet tegen corruptie en ter bescherming van de natuur in Oost-Tibet. Zijn straf is onlangs verlengd tot februari 2026, ondanks zijn slechte gezondheid en internationale oproepen tot vrijlating. De repressie neemt overal in Tibet toe. In augustus 2025 ging de gerespecteerde monnik Shersang Gyatso over tot zelfdoding na invallen, verboden op religieuze rituelen en zoekacties naar foto's van de Dalai Lama. Ook Gonpo Kyi, die vreedzaam pleit voor de vrijlating van haar

broer Dorjee Tashi, wordt herhaaldelijk mishandeld. Dorjee Tashi zit een levenslange straf uit op valse aanklachten. Zanger Asang werd in juli gearresteerd nadat hij online een eerbetoon aan de Dalai Lama had geplaatst. Hoewel hij inmiddels vrij is, mag hij niet meer op sociale media verschijnen. Milieu-activist Tsongon Tsering en culturele verdedigers als Go Sherab Gyatso en Tashi Wangchuk werden eveneens gearresteerd of mishandeld vanwege hun vreedzame inzet voor de Tibetaanse taal, cultuur en natuur. Deze gevallen tonen een doelbewuste strategie van de Chinese autoriteiten om de Tibetaanse samenleving te verzwakken en iedereen die de waarheid spreekt het zwijgen op te leggen. Toch blijven Tibetanen, ondanks gevangenschap en bedreigingen, standvastig in hun vreedzame verzet.

A-Nya Sengdra

Asang

Shersang Gyatso

Tsongon Tsering

Aandacht voor politieke gevangenen in Tibet

SOLIDARITEITSDEMONSTRATIE TEGEN DE CHINESE COMMUNISTISCHE PARTIJ

Op 28 september 2025 sloot de Tibet Support Groep zich op de Dam aan bij meer dan 150 Chinese dissidenten, Tibetanen, Oeigoeren, Zuid-Mongolen, Hongkongers en Nederlandse sympathisanten om te protesteren tegen de onderdrukking door de Chinese Communistische Partij (CCP).

De demonstratie maakte deel uit van een wereldwijde actiedag ter gelegenheid van de 76e verjaardag van de CCP – een dag die door de deelnemers niet als viering, maar als ongebroken veerkracht en verzet werd herdacht.

De deelnemers maakten duidelijk dat het niet gaat om een conflict tussen één specifiek volk en China, maar om een probleem dat geworteld is in het Chinese beleid zelf – beleid dat na 75 jaar onbeperkte macht geen vrede en vrijheid heeft gebracht, integendeel: het heeft geleid tot onderdrukking en wanhoop van volkeren die alle dezelfde onderdrukker kennen.

Tsering Jampa spreekt op de Dam tijdens het Solidariteitsprotest tegen de CCP, Amsterdam, 28 september 2025

TIBET: DE VERGETEN KLIMAATGRENS

Een nieuw rapport uit Stockholm waarschuwt voor de wereldwijde gevolgen van het negeren van de zogenoemde ‘Derde Pool’, het hoogste plateau op aarde. Een recent rapport van het Stockholm Center for South Asian and Indo-Pacific Affairs (ISDP) vestigt de dringende aandacht op Tibets cruciale maar verwaarloosde rol in het mondiale klimaatstelsel. *Whither Tibet in the Climate Crisis Agenda?* beschrijft hoe het Tibetaanse Plateau de grote rivieren van Azië voedt en daarmee bijna 2 miljard mensen van water voorziet, van India tot Vietnam. Toch blijft Tibet vrijwel onzichtbaar in internationale klimaatbesprekingen. Wereldwijde rapporten verwijzen enkel naar ‘West-China’, als gevolg waarvan Tibets unieke ecologische betekenis wordt uitgewist.

Tegelijkertijd wordt het Chinese beleid – grootschalige damprojecten en de herhuisvesting van miljoenen Tibetaanse nomaden onder de noemer ‘ecologische beschaving’ – voorgesteld als milieubescherming en economische ontwikkeling, maar volgens het rapport dienen ze vooral de strategische controle van de Chinese regering. De auteurs roepen op tot opname van Tibet in mondiale klimaat-governance, open wetenschappelijke samenwerking en erkenning van Tibetaanse ecologische kennis. Voor Europa, en in het bijzonder Nederland met zijn expertise in waterbeheer, ziet het rapport een belangrijke rol weggelegd: het bevorderen van transparantie en grensoverschrijdende samenwerking rond de Aziatische rivieren. ‘Het negeren van de klimaatcrisis in Tibet betekent dat we een van de meest cruciale klimaatfronten van onze planeet over het hoofd zien.’

Tsering Jampa brengt de klimaatcrisis in Tibet onder de aandacht tijdens Klimaatmars, Den Haag, 26 oktober 2025

ACHT SECONDEN...

Dat was de tijd die het NOS-ochtendjournaal onlangs besteedde aan China's campagne om Tibet voortaan 'Xizang' te noemen. In acht seconden wordt een eeuwenoude cultuur kritiekloos afgeschreven. Deze tijdspanne van enkele seconden onthult een groter, verontrustend probleem: de asymmetrische aandacht voor Tibet in de Nederlandse media. Terwijl China systematisch de Tibetaanse identiteit probeert uit te wissen, leggen onze media China geen strobreed in de weg. De naamsverandering is geen onschuldige taalkundige aanpassing; het is een daad van machtsframing. Door 'Xizang' te promoten als de officiële aanduiding, probeert Peking de wereld te laten spreken in zijn woorden – en daarmee in zijn waarheid. Het is dezelfde logica waarmee Tibetaanse kinderen gescheiden van hun ouders gedwongen in Chinese kostscholen moeten opgroeien, monniken heropgevoed worden en dorpen Chinese namen krijgen. Wanneer 'Tibet' vervangen wordt door 'Xizang', verdwijnt er niet alleen een naam. Er verdwijnt een verhaal, een historie, een perspectief – een volk.

Juist het feit dat Tibet hermetisch afgesloten is voor buitenlanders, zou de media extra alert moeten maken. Journalistieke vrijheid serieus nemen, betekent ook aandacht besteden aan wat een autoritaire staat probeert te verbergen. Niet klakkeloos Chinese framing overnemen zonder context of kritische reflectie, maar zorgen dat Tibet op de kaart blijft staan. De stilte rond Tibet is oorverdovend – en beschamend. Een volk monddood maken en zijn geschiedenis uitwissen, is een van de grootste misdaden die er bestaan. En onze journalisten zwijgen. Terwijl de culturele genocide doorgaat, verdwijnt Tibet niet alleen uit China's woordenboek – het dreigt ook uit het onze te verdwijnen. Als Tibet Support Groep Nederland roepen we de media op: geef Tibet een stem. Doorbreek de stilte. En laat je niet leiden door de framing van degenen die juist willen dat we wegglijken.

NOS – journalistieke verantwoording serieus nemen, is een volk niet zomaar van de kaart laten vegen

IN HET HART – GRENZEND AAN TIBET

Als de kralen van een mala (gebedssnoer) liggen in India, Nepal en Bhutan – in het grensgebied met Tibet – berggebieden waar het boeddhisme floreert. Vóór de Chinese inval in 1950 richtten de inwoners van die afgelegen regio's zich voor spiritueel onderricht op Tibet. Monniken reisden naar kloosteruniversiteiten zoals Ganden, Sera en Drepung, maar ook leken gingen op pelgrimstocht naar heilige plaatsen, waaronder de berg Kailash en de Jokhang-tempel in Lhasa. De kloosters werden na de bezetting platgeslagen en zijn een schim van vroeger. Chinese propaganda staat op het programma en camera's registreren ieder tegengeluid. Nu de religie en cultuur binnen Tibet onverminderd onder druk staan en het Chinese bewind de invloed van de Dalai Lama, Tenzin Gyatso, probeert uit te wissen, zijn die aangrenzende boeddhistische enclaves belangrijker dan ooit. Daar klinken Boeddha's woorden helder en duidelijk, en kan het boeddhisme in vrijheid beleden worden. Het is als een natuurreservaat, waar iets kostbaars – dat in Tibet wordt bedreigd – behouden blijft en kan opbloeien.

Tijdens mijn reizen in die grenscontreien zie ik regelmatig de afbeelding van de Dalai Lama in tempels. Soms zit de geestelijk leider zelfs levensgroot, als platte foto, op een troon. Bij binnenkomst is het dan kortstondig of het lichtend voorbeeld van mededogen en wijsheid daar in levende lijve zit. De foto van hun leidsman, en sleutel tot kennis, is aanwezig in menig huis in de grensregio's. De lokale bewoners staan op met dat vriendelijk en mild lachend gezicht en gaan ermee naar bed. Voor hen is hij als een vaderfiguur, de persoon tot wie zij zich richten in tijden van nood. In een tumultueuze wereld met groeiende verdeeldheid is hij een baken van hoop, mededogen en wijsheid. Velen ontvingen hun naam van hem. Heet iemand Tenzin, of Stanzin in Ladakh, dan weet je wie de naamgever was.

In ballingschap klinken zijn woorden open en vrij. Wanneer de Dalai Lama onderricht geeft, zitten duizenden geduldig te wachten, in de felle zon of in de stromende regen, dat maakt niet uit. Een mensenmassa vreedzaam bij elkaar, in afwachting van zijn komst. Meermaals maakte ik het mee in de hooggebergte woestijn Ladakh. Een feest van het woord, een gezellige picknick, lachende gezichten alom. Monniken, nonnen en leken, jong en oud. Ze zuigen de wijze woorden van de Dalai Lama gulzig op alsof het zuurstof is, onontbeerlijk voor het leven. Een ontroerende gebeurtenis.

Bij een kleinere bijeenkomst zag ik achter hem een kleurrijke banner hangen met foto's met begeleidende tekst: "Zijne Heiligheid de Dalai Lama – De zon in de hemel – Het juweel van de wereld – Het licht in onze harten – Mag u een lang leven leiden."

De hartenwens van velen is dat hij naar zijn vaderland kan terugkeren. Daar hoeft je geen Tenzin of Stanzin voor te heten. Het idee van een wereld zonder hem is voor zijn volgelingen haast ondenkbaar. Velen groeiden immers met hem op. Mocht er in de toekomst een 'Chinese Dalai Lama' worden gekozen, dan denk ik niet dat in Tibet of in ballingschap de mensen deze Chinese kandidaat zullen volgen. Ondanks alle onderdrukking zijn de harten van zijn volgelingen niet te veranderen. Dáár 'woont' de Dalai Lama, dat blijft.

Myra de Rooy, schrijfster, fotograaf, bergbeklimmer en solo-wandelaar

TIBET SUPPORT GROEP EN DE TIBETWINKEL, VOOR ALTIJD VERBONDEN

Naast ons assortiment bekende en nieuwe producten blijft de Tibetwinkel uiteraard informatie bieden over Tibet en de activiteiten van de TSG-NL zoals deze nieuwsbrief, folders en informatie over nieuwe en lopende campagnes. Tevens kunnen klanten in de winkel via een QR code een donatie doen aan de TSG-NL.

Op dit moment bereiden we ons voor op de aankomende feestdagen met een extra ruim assortiment cadeau artikelen naast ons vast assortiment van producten waarmee u diverse sociale projecten steunt voor Tibetanen in o.a. Nederland, Nepal en India.

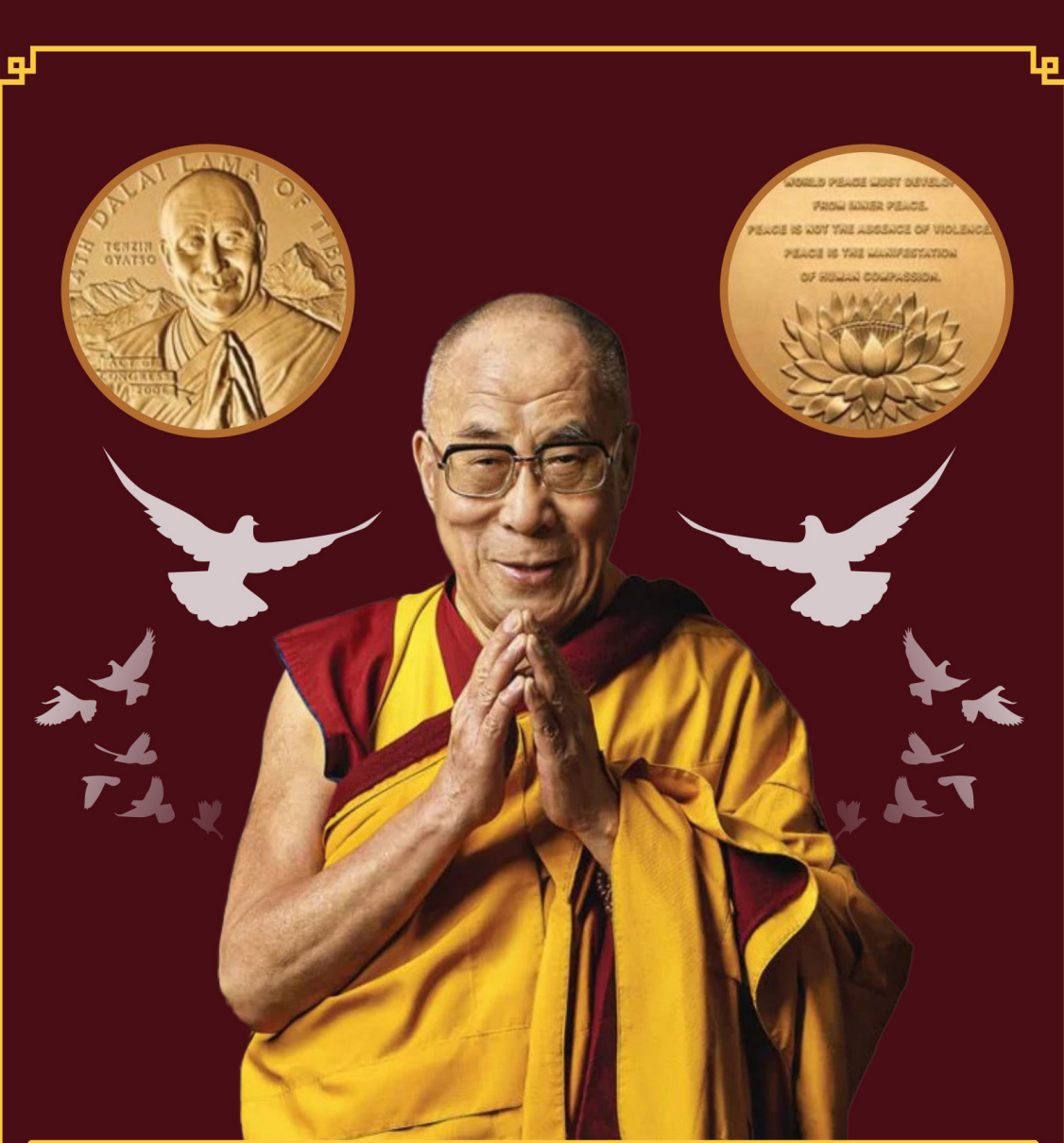
Speciaal voor de donateurs van de TSG-NL biedt de Tibetwinkel in de maanden december en januari 10% op het hele assortiment met de actiecode **TSGKorting2025**.

Geldig in de winkel én online in onze webshop: www.tibetwinkel.nl

**Spuistraat 185A
1012VN Amsterdam
info@tibetwinkel.nl
06-34694907**

Hernieuwde Tibetwinkel

Kom op 10 december,
de **Internationale Dag van de Mensenrechten**, en vier met ons
het **36-jarig jubileum van de toekenning van de Nobelprijs voor
de Vrede aan de Dalai Lama**, en zijn **90e geboortedag** in dit aan
hem opgedragen **Jaar van Compassie**.

Datum: 10 december 2025
Locatie: Dam, Amsterdam
Tijd: 14.00 – 17.00 uur

Colofon

Coördinatie: Tsering Jampa

Bijdragen: Maaike Riemersma, Tsering Jampa, Maarten van den Dungen, Philip de Jong, Myra de Rooy

Vormgeving: Erik Schermer

De nieuwsbrief van de TSG verschijnt driemaal per jaar.

Redactieadres: Leidsekade 79, 3531 HA, Utrecht

www.tibet.nu